

Roma görüntünü təsbit edir — Doqquz nömrə

*Təməllərin Rədd Edilməsi: Adventist Peyğəmbərliyində “Gündəlik”
Mübahisəsi və Həqiqəti İnkâr Etməyin Nəticələri*

Jeff Pippenger
2024-08-21

Hazırda biz Advent tarixində Romanın müxtəlif simvolları ilə bağlı baş vermiş mübahisələrin peyğəmbərlik xəttini nəzərdən keçiririk. Hazırda Daniel kitabındakı “gündəlik” məsələsinə toxunuruq. Həmin mübahisə Adventizmin təməllərinin rədd edilməsini, Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyətinin rədd edilməsini və Allah tərəfindən seçilmiş elçinin rədd edilməsini təmsil edir. Millerin əməyini rədd etmək, həmçinin 1798-ci ildə Daniel kitabının möhürü açıldıqda biliyin artması nəticəsində meydana çıxmış xəbərin dərk olunmasına Milləri yönəltmiş səmavi mələklər tərəfindən ona verilmiş təlimatın rədd edilməsini də ifadə edir.

2 Salonikililərdə papalıq hakimiyyətinin aşkar olunmasına mane olan qüvvəni (bütperəst Romanı) müəyyənləşdirən həqiqəti rədd edənlər, həqiqəti sevmədiklərini göstərilər; həqiqət sevgisini rədd etdiklərinə görə isə yalanı qəbul edirlər. Bu yalan da öz növbəsində onların üzərinə güclü aldanış gətirir. Yalan səbəbdir, qəbul etdikləri güclü aldanış isə nəticədir. Həqiqətə məhəbbətin olmaması onların hərəkətverici səbəbidir. Yalan, mütləq həqiqətə inananlara qarşı olaraq, Müqəddəs Kitab təliminin plüralist qəbulunu seçməyi təmsil edir. Məhz buna görə Yeşayanın Paulun güclü aldanışını təsviri sadəcə bir aldanış kimi deyil, aldanışlar kimi təqdim olunur. Digər sinif isə həqiqəti sevən, mütləq həqiqət prinsipini qəbul edən və Yeşaya tərəfindən Allahın Kəlamı qarşısında titrəyənlər kimi müəyyən edilənlərdir.

Rəbb belə deyir: Səma Mənim taxtım, yer isə ayaqlarımın altındakı kürsüdür; Mənim üçün tikdiyiniz ev hanıdır? və Mənim istirahət yerim haradadır? Çünki bütün bunları Mənim əlim yaratdı və bütün bunlar belə mövcud oldu, deyir Rəbb; lakin Mən bu adama nəzər salaram: yoxsul, ruhən sınımış və Mənim sözüm qarşısında tir-tir əsən adama. Öküz kəsən adam sanki bir insanı öldürür; quzu qurban gətirən adam sanki itin boynunu kəsir; nəzir təqdim edən adam sanki donuz qanı təqdim edir; buxur yandıran adam sanki bütə xeyir-dua verir. Bəli, onlar öz yollarını seçdilər və canları öz iyrəncliklərindən zövq alır. Mən də onların aldanışlarını seçəcəyəm və qorxduqları şeyləri başlarına gətirəcəyəm; çünki Mən çağıranda heç kəs cavab vermədi; Mən danışanda onlar eşitmədilər; əksinə, gözlərimin önündə pislilik etdilər və Mənim bəyənmədiyim şeyi seçdilər. Rəbbin sözündən tir-tir əsən sizlər, Rəbbin sözünü eşidin; Mənim adım naminə sizə nifrət edən, sizi qovan qardaşlarınız dedilər: “Qoy Rəbb izzətlənsin”; lakin O, sizin sevinciniz üçün zahir olacaq, onlar isə xəcalət çəkəcəklər. Yeşaya 66:1–5.

Allahın Kəlamı qarşısında titrəyənlər İsrailin qovulmuşlarıdır; axır günlərdə isə onlar bayraq kimi təmsil olunanlardır.

Və O, millətlər üçün bir bayraq qaldıracaq, İsrailin qovulmuşlarını toplayacaq və Yəhudanın pərən-pərən düşmüşlərini yerin dörd bucağından bir araya gətirəcək. Yeşaya 11:12.

Allah bildirir ki, pozulmuş təqdimlər gətirən zümrənin özlərinin inşa etdiklərini iddia etdikləri evi yaradan məhz Odur. “Bunlar Rəbbin məbədidir” deyərək bəyan etdikləri zaman etibar etdikləri ev də məhz odur.

Rəbbin evinin darvazasında dur, orada bu sözü car et və de: Ey Rəbbə səcdə etmək üçün bu darvazalardan içəri girən bütün Yəhudalılar, Rəbbin sözünü eşidin. İsrailin Allahı, Ordular Rəbbi belə deyir: Yollarınızı və əməllərinizi düzəldin, Mən də sizi bu məkanda sakin edəcəyəm. Aldadıcı sözlərə bel bağlamayın; «Rəbbin məbədi, Rəbbin məbədi, Rəbbin məbədi budur», — deməyin. Yeremya 7:2–4.

Yalan sözlərə “güvənənlər”, yalana inananlardır. Rəbbin tikdiyi ev, Onun Özünün də qoyduğu təməl üzərində ucaldılmışdı. Allah çağıranda cavab verməkdən imtina edən sinif öz yollarını seçdi və iyrəncliklərdən zövq aldı. Yeremya içəridə yerimək üçün yalnız bir yol olduğunu bildirdiyi halda, onlar “yolları” və “iyrənclikləri” cəm halda seçdilər.

Rəbb belə deyir: Yollarda durun, baxın və qədim yolları soruşun, yaxşı yol haradadırsa, onda yeriyn və canlarınız üçün rahatlıq tapacaqsınız. Lakin onlar dedilər: “Biz o yolda yeriməyəcəyik”. Həmçinin üstünüzdə gözetçilər qoydum və dedim: “Surun səsinə qulaq asın”. Lakin onlar dedilər: “Qulaq asmayacağıq”. Buna görə də eşidin, ey millətlər, və bilin, ey cəmiyyət, onların arasında nə vardır. Eşit, ey yer üzü: bax, Mən bu xalqın üzərinə bəla gətirəcəyəm, onların düşüncələrinin bəhrəsini; çünki nə sözlərimə, nə də qanunuma qulaq asdılar, əksinə onu rədd etdilər. Şebadan Mənə buxur və uzaq diyardan gələn ətirli qamış nə məqsədlə gəlir? Yandırma qurbanlarınız məqbul deyil, qurbanlarınız da Mənə xoş deyil. Yeremya 6:16–20.

On beşinci fəsildə Yeremya, qulaqları olduğu halda qulaq asmayan pis cəmiyyəti “istehza edənlər məclisi” adlandırır. Bu cəmiyyətə həm birinci və ikinci mələklərin xəbərlərinin tarixində, həm də üçüncü mələyin tarixində bir “gözetçi” verilmişdi, lakin onlar qədim yollar olan yaxşı yolda yeriməkdən imtina etdilər. Bunun əvəzinə, onlar “yollar”la getdilər. Bu səbəbdən Yeşaya müəyyən edir ki, Allah çoxlu azdırıcı aldanışlar seçəcək, çünki onlar qədim yolların mütləq yolu əvəzinə yalançı yolların çoxluğunu seçdilər. Yeşayanın şahidliyində olduğu kimi, istehza edənlər məclisinin ibadəti də Rəbb tərəfindən rədd edilir. Bacı Uayt Yeşayanın aldanışların çoxluğu ifadəsini birbaşa Paulun qüvvətli aldanışı ilə əlaqələndirir və bunu təməl həqiqətlərin, Rəbbin Öz evini üzərində qurduğu və qurmaqda davam etdiyi təməlin rədd edilməsi kontekstində yerləşdirir.

“Zahirin altını görən, bütün insanların ürəklərini oxuyan Kəs, böyük nur almış olanlar haqqında belə deyir: “Onlar öz mənəvi və ruhani vəziyyətlərinə görə nə iztirab çəkir, nə də dəhşətə gəlirlər.” Bəli, onlar öz yollarını seçdilər və onların canı öz iyrəncliklərindən zövq alır. Mən də onların azgınlıqlarını seçəcəyəm və qorxularını başlarına gətirəcəyəm; çünki Mən çağıranda heç kəs cavab vermədi; Mən danışanda onlar qulaq asmadılar; əksinə, gözlərimin önündə pislilik etdilər və Mənim bəyənmədiyimi seçdilər.” “Allah onlara güclü azgınlıq göndərəcək ki, yalana inansınlar”, çünki “xilas olmaq üçün həqiqətin məhəbbətini qəbul etmədilər”, “əksinə, haqsızlıqdan zövq aldılar.” Yeşaya 66:3, 4; 2 Salonikililərə 2:11, 10, 12.

“Səməvi Müəllim soruşdu: “Ağlı, doğru təməl üzərində qurduğunuz və Allahın işlərinizi qəbul etdiyi görüntüsündən daha güclü hansı aldanış tovlayıb yoldan çıxara bilər, halbuki siz əslində

bir çox şeyi dünyəvi siyasətə görə həyata keçirir və Yehovaya qarşı günah edirsiniz? Ah, bu, böyük bir aldanışdır, valehedici bir xülyadır; bir zamanlar həqiqəti tanımış insanlar möminlik surətini onun ruhu və qüvvəsi ilə səhv saldıqda; özlərini varlı, sərvətlə artmış və heç nəyə möhtac olmayan hesab etdikdə, halbuki gerçəklikdə hər şeyə möhtac olduqları zaman, bu aldanış zəkalara hakim olur.”

“Allah geyimlərini ləkəsiz saxlayan Öz sadıq qullarına münasibətdə dəyişməmişdir. Lakin çoxları: “Sülh və əmin-amanlıq”, — deyə fəryad edir, halbuki qəfil həlakət onların üzərinə gəlməkdədir. Əgər hərtərəfli tövbə olmazsa, əgər insanlar etirafı ürəklərini alçaltmaz və həqiqəti İsada olduğu kimi qəbul etməzlərsə, onlar heç vaxt cənnətə girməyəcəklər. Sıralarımızda təmizlənmə baş verdikdə, artıq özümüzü rahat hiss etməyəcək, varlı olduğumuzla, sərvətimizin artdığı ilə və heç nəyə ehtiyacımız olmadığı ilə öyünməyəcəyik.

“Kim həqiqətlə deyə bilər: ‘Bizim qızılıımız odda sınıanmışdır; paltarlarımız dünyadan ləkələnmişdir’? Mən bizim Müəllimimizin guya salehlik paltarlarını göstərdiyini gördüm. O, onları çıxarıb ataraq, altındakı murdarlığı aşkara çıxardı. Sonra mənə dedi: ‘Məgər görmürsənmi ki, onlar öz murdarlıqlarını və xasiyyətlərinin çürüklüyünü riyakarlıqla ört-basdır etmişlər? “Sadıq şəhər necə də fahişəyə çevrilib!” Atamın evi alver evinə, ilahi hüsur və izzətin tərk etdiyi bir məkana çevrilmişdir! Məhz buna görə zəiflik var və qüvvə çatışmır.”” Testimonies, 8-ci cild, 249, 250.

Mətn parçasında Yeremyanın məsxərəçilər məclisi ağılsız bakirələr olan Laodikeyalılar kimi müəyyən edilir.

“Ağılsız bakirələr tərəfindən təmsil olunan Kilsənin vəziyyəti, Laodikiya vəziyyəti kimi də ifadə olunur.” Review and Herald, 19 avqust 1890.

Axmaq bakirələr, Yeremyanın qədim yollarını rədd edərkən, hansını seçəcəklərinə dair öz əvvəlki seçimləri ilə uyğun gələn bir aldanışı qəbul etdikləri Gecəyarısı Nidasının gəlişi zamanı yağısızlıqlarını üzə çıxarırlar. Qədim yollar, rahatlığın və təzələnmənin tapıldığı yerdür, rahatlıq və təzələnmə isə son yağışdır.

“Mənə üçüncü mələyin xəbərinin başa çatmaqda olduğu vaxta diqqət yönəldildi. Allahın qüdrəti Onun xalqının üzərində dayanmışdı; onlar öz işlərini başa çatdırmış və qarşılarında duran sınaq saatına hazırlanmışdılar. Onlar axırıncı yağışı, yəni Rəbbin hüsurundan gələn tərəvətləndirməni qəbul etmişdilər və diri şəhadət yenidən canlandırılmışdı. Son böyük xəbərdarlıq hər yerdə səslənmişdi və o, xəbəri qəbul etməyən yer əhlini hərəkətə gətirmiş və qəzəbləndirmişdi.” Early Writings, 279.

Müqəddəs Ruhun tökülməsi zamanı həqiqəti sevməyən və buna görə də həqiqətin yerinə yalanı qəbul etməyi seçmiş ağılsız Laodikiya bakirələrinin üzərinə güclü azgınlıq tökülür. Həqiqətin rədd edilməsi qanunun rədd edilməsi ilə eyniləşdirilir, çünki Allahın qanunu Onun peyğəmbərlik qaydalarında təcəssüm olunmuşdur.

“Vəhy yeni bir şeyin yaradılması və ya ixtirası deyil, əksinə, vəhy olunana qədər insanlar üçün naməlum olanın təzahürüdür. Müjdədə ehtiva olunan böyük və əbədi həqiqətlər ciddi axtarış və Allah qarşısında özümüzü alçaltığımız zaman vəhy edilir. İlahi Müəllim həqiqəti

təvazökarlıqla axtaranın zehninə rəhbərlik edir; və Müqəddəs Ruhun rəhbərliyi ilə Kəlamın həqiqətləri ona bildirilir. Biliyə çatmağın bundan daha qəti və səmərəli bir yolu ola bilməz. Xilaskarın vədi belə idi: ‘O, yəni həqiqət Ruhu gələndə, sizi bütün həqiqətə yönəldəcək.’ Allahın Kəlamını dərk etməyimiz Müqəddəs Ruhun bəxş edilməsi vasitəsilə mümkün olur.”

“Məzmurçu yazır: «Gənc adam öz yolunu nə ilə təmiz saxlaya bilər? Sənin sözlünə görə ona diqqət etməklə. Bütün qəlbimlə Səni axtarmışam; qoyma ki, əmərlərindən azım.... Gözlərimi aç ki, Qanunundan ecəzkar şeyləri görə bilim.»

“Bizə həqiqəti gizlədilmiş xəzinə kimi axtarmaq tövsiyə olunur. Rəbb həqiqətin həqiqi axtarıcısının anlayışını açır; Müqəddəs Ruh isə ona vəhyin həqiqətlərini qavramağa imkan verir. Məzmurçunun gözlərinin açılmasını diləyərək Qanundan ecəzkar şeyləri görmək istəməsi ilə nəzərdə tutduğu məhz budur. Ruh İsa Məsihin kamillikləri üçün təşnə olduqda, ağıl daha yaxşı aləmin izzətini qavramağa qabil edilir. Yalnız ilahi Müəllimin köməyi ilə biz Allahın Kəlamının həqiqətlərini anlamaq bilirik. Məsihin məktəbində biz həlim və təvazökar olmağı öyrənirik, çünki bizə dindarlığın sirlərini anlamaq verilir.” Sabbath School Worker, 1 dekabr 1909.

Axırıncı yağışın xəbərini və ya metodologiyasını rədd etmək, Allahın qanununu rədd etməkdir. Yeremya “Onlar nə Mənim sözlərimə qulaq asdılar, nə də qanunuma, əksinə, onu rədd etdilər” dedikdə, o, Hoşəya ilə eyni fikri təsdiq edir.

Xalqım bilik çatışmazlığı ucbatından həlak olur; çünki sən biliyi rədd etdin, Mən də səni rədd edəcəyəm ki, Mənə kahin olmayasan; madem ki, sən Allahının qanununu unutdun, Mən də sənin övladlarını unudacağam. Hoşəya 4:6.

Ağılsızların rədd etdikləri bilik, Danielin axır zamanda baş verdiyini göstərdiyi bilik artımıdır. Axır zamanda — 1798-ci ildə, sonra isə yenidən 1989-cu ildə — Allahın bu iki paralel nəslin hər biri üçün təməli qurarkən istifadə etməyi seçdiyi xəbərçi vasitəsilə rəsmiləşdirilən bir bilik artımı baş verdi. Bu təməl həqiqətlər müvafiq tarixlərinin seçilmiş xəbərçilərinə açıqlanan müəyyən Müqəddəs Kitab qaydaları ilə nizama salınmışdı; bu təməl həqiqətlər Yeremyanın qədim yollarıdır və onlar son nəticədə gecəyarısı və uca nida xəbərlərinin yağını təmsil edən həqiqətlərdir. Son yağış, yüz qırx dörd minin möhürlənməsi tarixində Gecəyarısı Nidası xəbərini meydana gətirir, bundan sonra isə hələ də Babilə olan Allahın digər sürüsünün toplanması tarixində uca nida xəbərini meydana gətirir. Son yağış həm bir xəbər, həm də həmin xəbəri meydana gətirən metodologiyadır. Danielin bilik artımı üç mərhələli sınaq prosesini başladır.

O dedi: Get, Daniel, çünki bu sözlər axır zamanadək bağlı və möhürlənmişdir. Çoxları təmizlənəcək, ağardılacaq və sınaqdan keçiriləcək; lakin pislər pislilik edəcək; və pislərdən heç biri anlamayacaq; amma müdriklər anlayacaqlar. Daniel 12:9, 10.

Danielin şər adamları, Laodikiya vəziyyətlərini saxlamağı seçən Matta kitabındakı ağılsız bakirələrdir. Onların vəziyyəti Danielin üç sınağının üçüncü mərhələsində, həm müdriklərin, həm də şər adamlarının sınaqdan keçirildiyi zaman üzə çıxır. Son sınaq hökmün icra olunduğu yerdir və hər iki sinif yağın özlərində olub-olmadığını aşkar edir.

“Yenə də bu məsələlər öyrədir ki, mühakimədən sonra heç bir sınaq müddəti olmayacaq. Müjdənin işi başa çatdıqda, dərhal yaxşılarla pislərin ayrılması gəlir və hər bir sinfin taleyi əbədi olaraq müəyyən edilir.” Christ’s Object Lessons, 123.

Üçüncü sınaqda xarakterin təzahürü ibadət edənləri ya ağılsız bir Laodikiyalı, ya da hikmətli bir Filadelfiyalı kimi müəyyən edir. Son sınaq, son yağış metodologiyası vasitəsilə üzə çıxarılmış son yağış xəbəri ilə birlikdə həyata keçirilir. Son yağışın metodologiyasını rədd etmək canı elə bir mövqeyə qoyur ki, o, son yağışın xəbərini anlaya bilmir. Xəbər və metodologiya Yeşaya tərəfindən son sınaq kimi müəyyən edilir.

O, biliyi kimə öyrədəcək? və təlimi kimə başa salacaq? Süddən kəsilməşlərəmi, döşdən ayrılmışlaramı? Çünki hökm üstünə hökm, hökm üstünə hökm; sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir; burada bir az, orada bir az olmalıdır. Çünki O, bu xalqa kəkələyən dodaqlarla və başqa bir dillə danışacaq. O onlara demişdi: “Yorğunu rahatlandıra biləcəyiniz rahatlıq budur; və tərəvət budur”; lakin onlar eşitmək istəmədilər. Amma Rəbbin sözü onlar üçün hökm üstünə hökm, hökm üstünə hökm; sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir; burada bir az, orada bir az oldu ki, gedib arxası üstə yıxılsınlar, qırılsınlar, tora düşsünlər və yaxalansınlar. Buna görə də, ey Yerusəlimdə olan bu xalqa hökmranlıq edən istehzalçı adamlar, Rəbbin sözünü eşidin. Çünki siz demisiniz: “Ölümlə əhd bağlamışıq, və ölümlər diyarı ilə razılığa gəlmişik; coşqun qamçı keçib gedəndə bizə çatmayacaq; çünki yalanı özümüzə sığınacaq etmişik, yalanın altında gizlənməmişik.” Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “Budur, Mən Sionda təməl üçün bir daş, sınınmış bir daş, qiymətli bir künc daşı, möhkəm bir təməl qoyuram; iman edən tələsməyəcək. Hökmü də ölçü ipinə, salehliyi də şaqula uyğun qoyacağam; dolu yalan sığınacağını süpürüb aparacaq, sular isə gizlənəcək yeri basacaq. Ölüm ilə bağladığınız əhd pozulacaq, ölümlər diyarı ilə olan razılığınız dayanmayacaq; coşqun qamçı keçib gedəndə siz onun ayaqları altında tapdalanacaqsınız.” Yeşaya 28:9–18.

Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyindəki “daşqın qamçı” ABŞ-da tezliklə gələcək bazar günü qanunu ilə başlayan və mərhələli şəkildə inkişaf edən bazar günü qanunu böhranıdır. “Həqiqət sevgisinə” malik olmayan və buna görə də bilginin artımını rədd edən o ağılsız, pis Laodikiyalılar inanırlar ki, “daşqın qamçı” onların üzərinə “gəlməyəcək”, çünki başqa şeylərlə yanaşı, onlar Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyində Romanın bir simvolunun yalançı tərifini qəbul etməyi seçmişlər. Bununla onlar öz peyğəmbərlik təməllərinə əsaslanan yalançı bir peyğəmbərlik modeli yaratmış oldular. Onların təməli qum üzərində qurulmuşdur; qum isə çoxlu sayda xırdalanmış kiçik qayaları təmsil edir. Müdriklərin təməli isə tək Qaya üzərində qurulmuşdur.

Mənə verilmiş Allahın lütfünə görə, müdrik bir baş inşaatçı kimi təməli mən qoydum, başqası isə onun üzərində tikir. Lakin hər kəs onun üzərində necə tikdiyinə diqqət etsin. Çünki qoyulmuş olandan başqa heç kəs başqa bir təməl qoya bilməz; o təməl isə İsa Məsihdir. Əgər kimsə bu təməl üzərində qızıl, gümüş, qiymətli daşlar, ağac, ot, saman ilə tikərsə, hər kəsin işi aşkar olacaqdır; çünki o gün bunu bəyan edəcəkdir, zira o, odla aşkar ediləcəkdir; və od hər kəsin işini onun necə bir şey olduğunu sınayacaqdır. 1 Korinfililərə 3:10–13.

Yalan təməllər həqiqi təməllə, yəni Məsih İsa ilə — Qaya ilə — qarşılaşdırılır. Həqiqi və ya yalan təməl Danielin üç sınağının sonuncusunda üzə çıxarılır. O, “od vasitəsilə aşkar edilir” — əhdin

Elçisinin oduyla; O, öz məbədinə qəfil gələcək. O zaman ölümlə əhd bağlamış bir sinif üzə çıxarılır və həyat əhdi bağlamış bir sinif də üzə çıxarılır.

Budur, Mən Öz elçimi göndərəcəyəm, və o, Mənim önümdə yolu hazırlayacaq; və sizin axtardığınız Rəbb, hətta zövq aldığınız əhdin elçisi, qəflətən Öz məbədinə gələcək; budur, O gələcək, Ordular Rəbbi deyir. Lakin Onun gəliş gününə kim tab gətirə bilər? və O zühur etdiyi zaman kim dayana bilər? Çünki O, saflaşdırıcının oduna və ağardıcıların sabununa bənzəyir; Və O, gümüşü saflaşdıran və təmizləyən kimi oturacaq; və Levi övladlarını təmizləyəcək, onları qızıl və gümüş kimi saflaşdıracaq ki, onlar Rəbbə salehliklə təqdim olunan bir təqdim gətirsinlər. O zaman Yəhudanın və Yerusəlimin təqdimatı Rəbbə qədim günlərdə olduğu kimi və əvvəlki illərdə olduğu kimi məqbul olacaq. Və Mən hökm üçün sizə yaxınlaşacağam; və cadugərlərə, zinakarlara, yalandan and içənlərə, muzdurun haqqını sıxışdıranlara, dul qadına və yetimə zülm edənlərə, qərbi öz haqqından döndərənlərə və Məndən qorxmayanlara qarşı cəld şahid olacağam, Ordular Rəbbi deyir. Malaki 3:1–5.

Əhdin Elçisi mühakimə ilə yaxınlaşır, Danielin sınaq prosesi üçüncü sınağa çatdıqda və müdriklərlə pislər sınaqdan keçirildikdə. Danielin üçmərhələli sınaq prosesi axır zamanda başlayır; o zaman Daniel kitabının möhürü açılır və bilik artırılır. Biliyin artması şeypur çalan seçilmiş elçinin xidməti vasitəsilə aydınlığa qovuşdurulur. Malaki həmin elçiyə, Özünə əhd bağlayanların kim olduğunu və ya ölümlə əhd bağlamağı kimin seçdiyini od vasitəsilə aşkara çıxaran Əhdin Elçisinin gəlişindən əvvəl “yolu hazırlayan” “elçi” kimi müraciət edir. Millerçi tarixində Məsih 22 oktyabr 1844-cü ildə qəflətən Öz məbədinə gəldi; bu, tezliklə gələcək bazar qanununu öncədən göstərən bir nişangahdır.

“Daniel 8:14-də göstərildiyi kimi, məbədin təmizlənməsi üçün Məsihin bizim baş kahinimiz olaraq Ən Müqəddəs Yerə gəlişi; Daniel 7:13-də təqdim olunduğu kimi, Bəşər Oğlunun Qədim Günlər Olanın hüsuruna gəlişi; və Malakinin əvvəlcədən xəbər verdiyi kimi, Rəbbin Öz məbədinə gəlişi — bunların hamısı eyni hadisənin təsvirləridir; və bu, həmçinin Məsihin Matta 25-dəki on bakirə məsəlində təsvir etdiyi bəyin toy məclisinə gəlişi ilə də ifadə olunur.” Böyük Mübarizə, 426.

Danielin üç sınağının sonuncusu, tezliklə gələcək bazar günü qanunu zamanı baş verir; həmin vaxt Əhdin Elçisi gəlib Levililər kontekstində yerləşdirilən həyatla, yaxud ölümlə kimin əhd bağladığını od vasitəsilə aşkara çıxarır. Malaki Matta müdrik və ağılsız bakirələrini — hansı ki, Yəhyanın Laodikeyalıları və Filadelfiyalıları, həmçinin Danielin müdrikləri və pisləridir — təsvir etdikdə, hər iki qrup odla sınıxılır və bundan sonra kimin Levililərdən olduğu, kimin isə olmadığı üzə çıxır.

Levililər qızıl buzovlarla bağlı iki üsyanda sədaqətlə mövqe tutanların rəmzidir. Birinci üsyan Harunun üsyanı, ikinci isə Yarovamın üsyanı idi. Hər iki nümunədə Levililər sadıqları təmsil edirdi və hər iki nümunə tezliklə gələcək bazar qanunu zamanı Levililərlə təmsil olunan bir qrupun sədaqətinə dair iki şahid təqdim edir. Harun qızıldan bir buzov düzəldi. Qızıl Babilin rəmzidir, buzov isə bir vəhşinin surətidir. Sonra o, bir bayram təsis etdi və ağılsız xalq buzovun ətrafında çılpaq halda rəqs etdi. Onların bütün üsyanı seçilmiş elçi olan Musanı rədd etmələri üzərində qurulmuş və bu rədddən qaynaqlanmışdı.

Musa Haruna dedi: Bu xalq sənə nə etdi ki, onların üzərinə bu qədər böyük günah gətirdin? Harun dedi: Ağamın qəzəbi alovlanmasın; sən bu xalqı tanıyırsan, onlar şərə meyillidirlər. Çünki mənə dedilər: Bizə qarşımızda gedəcək allahlar düzəlt; zira bizi Misir diyarından çıxarmış bu Musa adlı adamın başına nə gəldiyini bilmirik. Mən də onlara dedim: Kimin qızılı varsa, onu çıxarıb versin. Beləcə onu mənə verdilər; mən də onu oda atdım, bu buzov da meydana çıxdı. Musa xalqın çılpaq olduğunu gördükdə, — çünki Harun onları düşmənləri arasında rüsvay olmaları üçün çılpaq etmişdi, — Musa ordugahın darvazasında durub dedi: Rəbbin tərəfində olan kimdirsə, yanıma gəlsin. Bütün Levi oğulları onun yanına toplandılar. O da onlara dedi: İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: Hər kəs qılıncını belinə bağlasın, ordugah boyunca darvazadan darvazaya gedib gəlsin və hər kəs öz qardaşını, öz dostunu və öz qonşusunu öldürsün. Levi oğulları Musanın sözünə görə etdilər; o gün xalqdan təxminən üç min nəfər qırıldı. Çıxış 32:21–28.

Rəqs edənlər, “öz çılpalıqlarının rüsvayçılığını” zahir edən Laodikeyalılar idi; bu isə altıncı bəlanın xəbərdarlığıdır—müasir Romanın əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərdən ibarət üçqat tərkibini düzgün anlamağın zəruriliyi barədə bir xəbərdarlıqdır. Bu xəbərdarlıq Uriah Smithin altıncı bəla və Armageddonla bağlı həqiqətləri məhv etmiş şəxsi yozumuna kəskin surətdə ziddir.

Laodikiyadakı vəziyyətlərini üzə çıxaranlar seçilmiş xəbərçinin səlahiyyətini rədd etmiş və “gündəlik” adlı şeytanî rəmzi Məsihin məbəd xidmətinin ilahi rəmzi kimi tanımağı seçənlərin eyni çaşqın anlayışını nümayiş etdirmişdilər. Onlar qurtuluşlarını simvolik bir allaha aid etdilər, lakin ibadət etməyi seçdikləri allah Misir allahının bir rəmzi idi, Misir isə əjdahanın bir rəmzidir. Laodikiya Adventizmi ilə olduğu kimi, onlar da “gündəlik”in büt-pərəst Romanın, əjdahanın bir rəmzi olduğu həqiqətini rədd etdilər və şeytanî rəmzi Məsihin bir rəmzi kimi təqdim etdilər.

Ey bəşər oğlu, üzünü Misir padşahı firona tərəf çevir və onun əleyhinə, eləcə də bütün Misirin əleyhinə peyğəmbərlik et: Danış və de: Rəbb Allah belə deyir: Budur, ey Misir padşahı firon, mən sənə qarşıyam, sən o böyük əjdahasən ki, öz çaylarının ortasında uzanıb belə deyir: “Mənim çayım mənim özümündür və mən onu özüm üçün yaratmışam.” Yezekeel 29:2, 3.

Harunun üsyançıları belə bir yalana inandılar ki, qızıl buzovla təmsil olunan əjdahanın rəmzi onları Misirin əsarətindən qurtarmış olan allah idi. Laodikiyalı Adventizm isə belə bir yalana inanır ki, büt-pərəst Romanın (əjdahanın) “daimi” ilə təmsil olunan rəmzi, səmavi məbəddəki xidmətində insanları günahın əsarətindən qurtarmaq işi olan Məsihin rəmzidir. Onlar da seçilmiş elçini rədd etdilər; necə ki, Laodikiyalı Adventizm də “daimi”nin simvolizmi üzərindəki mübahisədə belə etdi.

Laodikeya Adventizminin birinci nəslində (1844-dən 1888-ə qədər) onlar Millerin yeddi vaxtı müəyyənləşdirməkdəki işini rədd etdilər. İkinci nəslində (1888-dən 1919-a qədər) onlar “gündəlik” həqiqətini rədd etmə prosesinə başladılar. Üçüncü nəslində (1919-dan 1957-yə qədər) onlar sənin xalqının quldurları anlayışının Antiox Epifanes olduğu barədə mürtəd protestantlığın görüşünə qayıtmışdılar. 11 sentyabr 2001-ci ildə onlar həmin tarixdə üçüncü və gəlidiyi zaman İncil peyğəmbərliyində İslamın rolunu rədd etdilər. Bu dörd həqiqətin hər biri Miller tərəfindən müdafiə edilmişdir və Habakkukun iki lövhəsi üzərində təmsil olunur; onların hər biri də Bacı Uaytın

“seçilmiş şəxs” adlandırdığı Millerin işinə aid edilən təməl həqiqətlərdir.

Yarovamın üsyanı, ilk padşahları olaraq Yarovamı seçmiş on qəbilədən ibarət olan şimal padşahlığının başlanğıcında başladı. Yarovam iki qızıl buzov düzəltdi və onlardan birini Bet-İldə, yəni Allahın evi demək olan yerdə, digərini isə Dan şəhərində, yəni hökm demək olan yerdə qoydu. Bet-İl ilə Dan birlikdə kilsə (Bet-İl) ilə dövlətin (Dan) birləşməsinə təmsil edir. Harunun üsyanında olduğu kimi, buzovlar Babilin rəmzi olan qızıldan düzəldilmişdi və hər ikisi bir vəhşinin surəti idi. Harunda olduğu kimi, Yarovam da illik bir bayram təyin etdi və buzovları Allahın xalqını Misirdən çıxaran allahlar kimi təqdim etdi.

Yeroboam ürəyində dedi: İndi səltənət Davudun evinə qayıdacaq; əgər bu xalq Yerusəlimdə Rəbbin evində qurban kəsmək üçün yuxarı getsə, onda bu xalqın ürəyi yenidən öz ağasına, Yəhuda padşahı Rexavamın yanına dönəcək; onlar mənə öldürəcək və yenə Yəhuda padşahı Rexavamın yanına qayıdacaqlar. Buna görə də padşah məşvərət etdi, iki qızıl buzov düzəltdi və onlara dedi: Yerusəlimə çıxmaq sizin üçün çoxdur; ey İsrail, bax sizin allahlarınız budur ki, sizi Misir torpağından çıxardılar. Onlardan birini Bet-Eldə qoydu, o birini isə Danda yerləşdirdi. Bu iş günahə çevrildi; çünki xalq onlardan birinin önündə səcdə etmək üçün hətta Dana qədər gedirdi. O, hündür yerlər üçün bir məbəd tikdi və Levi oğullarından olmayan xalqın ən aşağı təbəqələrindən kahinlər təyin etdi. Yeroboam səkkizinci ayda, ayın on beşinci günündə, Yəhudadakı bayrama bənzər bir bayram təsis etdi və qurbangah üzərində qurban təqdim etdi. Bet-Eldə də belə etdi, düzəltdiyi buzovlara qurban kəsdi; və düzəltdiyi hündür yerlərin kahinlərini Bet-Eldə yerləşdirdi. Beləcə, öz ürəyindən uydurduğu ayda, səkkizinci ayın on beşinci günündə, Bet-Eldə düzəltdiyi qurbangahın üzərində qurban təqdim etdi; İsrail övladları üçün bir bayram təsis etdi; qurbangahın üzərinə çıxıb buxur yandırdı. 1 Padşahlar 12:26–33.

Yarobam “öz ürəyində uydurdu”; bu isə, öz peyğəmbərlik modelini qurmaq üçün “xüsusi yozum” ortaya qoymaqda Uriya Smitin fəaliyyətini təmsil edir. Yarobam Harunun nümunəsini izlədi və bununla Misirin bir allahını həqiqi Allah kimi təhrif olunmuş şəkildə təqdim etdi. Həm Harunun, həm də Yarobamın ortaya qoyduğu allah, Romanın ikili təbiətinin dövlətçilik və kilsəçilik rəmzi kimi daşdığı simvolun yanlış tətbiqinə əsaslanırdı. Harun və Yarobam hər ikisi vəhşi heyvanın surəti simvolikası ilə əjdaha qüvvəsinin bir surətini eyniləşdirirdilər. Beləliklə, üsyanla bağlı həmin hər iki müqəddəs tarix Allah xalqının böyük sınağını təmsil edir; onların əbədi taleyi də məhz bunun vasitəsilə müəyyən olunacaq. İlham mənbəyinə görə, bu sınaq vəhşi heyvanın surətinin formalaşdırılması sınağıdır.

Sənin xalqının quldurları kimi Romanın rəmzi üzərində ilk mübahisə — 1843-cü il pioner cədvəlinə daxil olmuş həmin mübahisə — quldurun Roma olduğu həqiqətinin yerinə Antiox Epifanın quldur olduğunu iddia edirdi. İlk mübahisə, Sənin xalqının quldurlarının Roma olması barədə son mübahisəni təmsil edirdi; burada indi iddia olunur ki, quldurlar Roma deyil, Birləşmiş Ştatlardır. Lakin Antiox Daniel on birinci fəslin onuncu ilə on beşinci ayələri arasında Birləşmiş Ştatların rəmzidir; buna görə də kimin təmsil olunduğu barədə başlanğıcdakı yalanla sonundakı yalan eynidir.

Antioxun axır günlərdə nəyi təmsil etdiyi barədəki qaranlıq və çaşqınlıq, Harunun və Yarovamın üsyanında olduğu kimi, vəhşi heyvanın surəti barədə də çaşqınlıq doğurur. Vəhşi heyvanın surəti barədəki çaşqınlıq məhz Allah xalqı üçün böyük sınağın vəhşi heyvanın surətinin formalaşdırılması olduğu bir zamanda baş verir.

“Rəbb mənə aydın şəkildə göstərmişdir ki, heyvanın surəti möhlət bağlanmazdan əvvəl düzəldiləcəkdir; çünki bu, Allahın xalqı üçün onların əbədi taleyinin həll olunacağı böyük sınaq olacaqdır. Sizin mövqeyiniz elə bir ziddiyyətlər qarışıqlığıdır ki, onunla çox az adam aldadılacaqdır.

“Vəhy 13-də bu mövzu açıq şəkildə təqdim edilir; [Vəhy 13:11–17, sitat gətirilmişdir].”

“Bu, Allahın xalqının möhürlənməzdən əvvəl keçməli olduğu sınaqdır. Onun qanununa riayət etməklə və saxta bir şənbəni qəbul etməkdən imtina etməklə Allaha sədaqətlərini sübut edənlərin hamısı Rəbb Allah Yehova bayrağı altında sıralanacaq və diri Allahın möhürünü alacaqlar. Səməvi mənşəli həqiqətdən vaz keçib bazar günü şənbəsinə qəbul edənlər isə vəhşi heyvanın nişanını alacaqlar.” Manuscript Releases, cild 15, 15.

Bacı Uayt “gündəlik”in bütpərəst Romanı təmsil etməsi barədə Millerin görüşünü təsdiqləyərkən bildirdi ki, 1844-cü ildən bəri cəmdə “başqa görüşlər” qəbul edilmişdir və bunlar “qaranlıq və qarışıqlıq” doğurmuşdur. Xalqının soyğunçuları olaraq bütpərəst Romanın rəmzi olan “gündəlik” barədə yanlış görüşlərin doğurduğu qarışıqlıq, Roma ilə Romanın surəti arasındakı fərq haqqında da qarışıqlıq və qaranlıq yaradır.

Romanın bir rəmzi ilə bağlı ilk və son mübahisələr, kənara qoyulan keçmiş əhd xalqı ilə o zaman Allahın yeni əhd xalqına çevrilməkdə olan bir xalq arasında baş verdi. Mübahisə, müəyyən edilmiş qrammatika qaydaları ilə idarə olunmağa qarşı istəksizliyi də əhatə edirdi; belə ki, on dördüncü ayədəki “həmçinin” sözü protestantlar tərəfindən qəbul edilmədi və bununla da soyğunçuların əvvəlki ayələrdə təsvir olunan eyni qüvvə olması iddia edildi.

Antioxun quldurlar olmağa məcbur edilməsi Müqəddəs Yazıların təhrif edilməsini ifadə edirdi. Bu, şəxsi yozum idi, çünki həqiqətə qarşı olan hər bir saxta təlim şəxsi yozumdur. Mübahisənin özü əsaslı bir həqiqətə çevrildi, çünki o, 1843-cü ilin pioner cədvəlində qeyd edilmişdi. Cədvəlin ilham vasitəsilə təsdiq edilməsi “quldurlar”ı Romanın bir simvolu kimi təsdiqlədi və həqiqətin ciddiliyini daha da ucaltdı; çünki bu təlimi rədd etmək həm təməlləri, həm də Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyətini rədd etmək demək idi.

Sənin xalqının soyğunçularının Romanı təmsil etməsi barədə düzgün anlayış, mələklərin William Millerə verdiyi peyğəmbərlik nümunəsinə əlavə olundu; çünki bu, onun dərk etməyə və təqdim etməyə başladığı peyğəmbərlik nümunəsi ilə uyğun idi; həmin nümunə isə bundan ibarət idi ki, bütpərəst və papalıq Romaları onun bütün peyğəmbərlik tətbiqlərinin təməlini təşkil edirdi.

Uriya Smitin Daniel on birinci fəslin otuz altıncı ayəsində şimal padşahını Fransa, sonra isə qırxıncı ayədə Türkiyə kimi müəyyən edən şəxsi yozumu, şimal padşahının iki yanlış eyniləşdirilməsindən ibarət idi. Smitin 1863-cü ildə təməli rədd etməsi, onda elə bir korluq doğurdu ki, bu, onun peyğəmbərliyin ən əsas qaydalarından birini görməsinə mane oldu; yəni

təxminən Məsihin zamanında peyğəmbərlik qədim hərfi varlıqların timsalında göstərilmiş müasir ruhani varlıqları təsvir edirdi. Pavel bu həqiqəti açıq şəkildə öyrədirdi, çünki o, əvvəl gələnin hərfi, ondan sonra gələnin isə ruhani olduğunu müəyyən etmişdi.

Lakin əvvəl olan ruhani deyildi, təbii olan idi; sonra isə ruhani olan gəldi. 1 Korinfilərə 15:46.

Smit, Allahın xalqı kimi dindən dönmüş protestantizmi əvəz etmiş əhd xalqından idi, lakin o, yeddi vaxtı rədd edib 1863-cü il cədvəlini təqdim etdikdə onların üsyanını müdafiə etdi. Onun şəxsi yozumunu tətbiq etmək, Vəhy kitabının on altıncı fəslindəki Armageddon barədə yanlış bir anlayış doğurdu ki, bu da Romanın düzgün başa düşülməsi üzərində başqa bir sınaqdır.

Quldurlarla bağlı ilk mübahisə ilə əlaqədar olaraq, Smith on bakirə məsəlini ilk dəfə yerinə yetirənlərlə əlaqəsi olmuş olanları təmsil edirdi. Beləliklə, şimal padşahına dair şəxsi baxışı ilə o, 1856 ilə 1863-cü illər arasında yan keçilən, Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinə çevrilməkdə olan əhd xalqını təmsil edir. Quldurlar mübahisəsində protestantlarda olduğu kimi, Smith də öz xüsusi yozumu ilə zorla uyğunlaşdırdığı parçanın qrammatik səlahiyyətini nəzərə almadı; çünki qrammatik baxımdan otuz birinci ayədən qırx beşinci ayəyədək olan şimal padşahı həmişə və yalnız papalıq hakimiyyətidir.

“Gündəlik”lə bağlı mübahisə ilə birlikdə, “gündəlik”in Məsihin məbəddə xidmətini təmsil etdiyinə dair köhnə protestant baxışını dəstəkləmək üçün, Advent tarixinə Willie White və A. G. Daniells tərəfindən yalanlar daxil edildi. Həmin xüsusi tarix Həbəququn Cədvəllərində müəyyən edilmişdir, lakin yanlış baxışın təbliği və bərqərar edilməsi ilə əlaqəli yalan şahidliyi qeyd etmək mühümdür; çünki düzgün anlayış Miller tərəfindən 2 Salonikililərdə tanınmışdı; burada məsələ həqiqəti sevənlərlə yalana inananlar arasındakı təzaddır.

“Gündəlik”lə bağlı mübahisə, Romanın son mübahisəsinin Müqəddəs Ruhun tökülməsi zamanı baş verdiyinə dair “sətir üstünə sətir” anlayışına əlavə olunur. Müqəddəs Ruh yuxarıdan tökülməkdə olduğu kimi, aşağıdan gələn bir qüvvə də yüksəlir və onu Allahın qüdrəti kimi qəbul edənlərə hakim olur, halbuki bu, güclü bir aldanışdır.

“Mübahisədə olan iki böyük qüvvə fəaliyyət göstərir: biri aşağıdan, digəri isə yuxarıdan. Hər bir insan gizli şəkildə ya birinin, ya da digərinin təsiri altındadır və onun əməlləri hansı ilham mənbəyindən qaynaqlandığını aşkar edəcəkdir. Məsihlə birləşmiş olanlar həmişə Məsihin yolları ilə işləyəcəklər. Şeytanla birlikdə olanlar isə Müqəddəs Ruhun qüdrətinə və fəaliyyətinə qarşı çıxaraq, öz rəhbərlərinin ilhamı altında işləyəcəklər. İnsanın iradəsi sərbəst fəaliyyət göstərmək üçün azad buraxılmışdır və fəaliyyəti vasitəsilə ürəyə hansı ruhun təsir etdiyi üzə çıxır. ‘Onları meyvələrindən tanıyacaqsınız.’” The 1888 Materials, 1508.

“gündəlik” barədə mübahisədəki peyğəmbərlik ziddiyyəti, əjdaha rəmzinin Məsihin rəmzi kimi eyniləşdirilməsidir. Həqiqəti rədd edənlər, bu həqiqəti kəşf etmiş Millerin rolunu da rədd edirlər və bununla onlar Müqəddəs Ruhu rədd edərək bağışlanmaz günahı həyata keçirirlər.

Romaya dair 11 sentyabr 2001-dən qısa müddət sonra baş vermiş bir mübahisəni növbəti məqalədə müzakirə edəcəyik.

“Biz həyatın ən qiymətli və ən maraqlı olduğu bir zamanda yaşayırıq. Hər şeyin sonu yaxındadır. Gözəgörünməz qüvvələr fəaliyyətdə olduğuna və güclü bir fəallıq nümayiş etdirdiyinə görə, heyrətamiz hadisələr fasiləsiz olaraq gözlərimiz önündə açılacaqdır. Aşağıdakı qaranlıq qüvvələr insan vasitələri üzərində təsir göstərir və pis adamlar Allahın əmrlərinə və İsanın imanına qarşı müharibə aparmaq üçün pis mələklərlə əməkdaşlıq edirlər; eyni zamanda yuxarıdan gələn bir qüvvə ilahi təsirlərə təslim olacaq olanlar üzərində işləyir və Allahın xalqı səmavi varlıqlarla əməkdaşlıq edir. Son günlərdə hər bir insan canı üzərinə gələcək, onu sınayıb yoxlayacaq gərginliyə yalnız həqiqi, sarsılmaz iman tab gətirəcəkdir. Allah bizim sığınacağımız olmalıdır; biz formaya, zahiri etiqada, mərasimə və ya mövqeyə etibar edə bilmərik, yaxud yaşadığımızı dair bir adımız olduğuna görə sınaq günündə dayana biləcəyimizi düşünə bilmərik. Sarsılıla bilən hər şey sarsılacaq və son günlərin bu aldatmaları və yanlış təsəvvürləri ilə sarsılıla bilməyən şeylər qalacaqdır. Canı əbədi Qayaya bərk bağlayın; çünki təhlükəsizlik yalnız Məsihdə olacaqdır. İsa yaşadığımız günləri təhlükə günləri kimi təsvir etdi. O dedi: ‘Nuhun günlərində necə idisə, Bəşər Oğlunun gəlişi də elə olacaq. Çünki tufandan əvvəlki günlərdə, Nuh gəmiyə girdiyi günə qədər, onlar yeyib-içir, evlənir və ərə verirdilər; tufan gəlib onların hamısını aparanadək anlamadılar; Bəşər Oğlunun gəlişi də belə olacaqdır.’ ‘Lotun günlərində olduğu kimi də belə idi; onlar yeyirdilər, içirdilər, alırdılar, satırdılar, əkirdilər, tikirdilər; amma Lot Sodomdan çıxdığı həmin gün göydən od və kükürd yağdı və onların hamısını məhv etdi. Bəşər Oğlunun zahir olacağı gündə də belə olacaqdır.’ ‘Bəşər Oğlu Öz izzəti içində və bütün müqəddəs mələklər Onunla birlikdə gələndə, O zaman Öz izzətinin taxtı üzərində oturacaq; və bütün millətlər Onun önünə toplanacaq; və çoban qoyunları keçilərdən ayırdığı kimi, onları bir-birindən ayıracaq; qoyunları Öz sağ tərəfində, keçiləri isə sol tərəfində qoyacaq. O zaman Padşah sağ tərəfində olanlara deyəcək: Gəlin, Atamın mübarəkləri, dünya yaranandan bəri sizin üçün hazırlanmış Padşahlığı miras alın.’ Bu həyatda tutduğumuz yol oradakı əbədi taleyimizi müəyyən edəcək; Allahın Padşahlığını miras alanlarla birgə olacağımızı, yoxsa kənar qaranlığa gedənlərləmi olacağımızı söyləmək bizə buraxılmışdır. Allah bizim xilasımız üçün hər cür təminatı etmişdir; buna görə də sonsuz bəha qiymətə satın alınmış o şeyi qəbul edək və ondan faydalanaq. ‘Çünki Allah dünyanı elə sevdi ki, Öz yeganə Oğlunu verdi ki, Ona iman edən hər kəs həlak olmasın, əbədi həyata malik olsun.’” Youth Instructor, 3 avqust 1893.